

MAORI

 achtergrondinformatie

NEDERLANDSE MIGRATIE

Negentiende-eeuwse pioniers

De meeste pioniers die in de negentiende eeuw naar Nieuw-Zeeland trokken, waren Britten. Andere nationaliteiten vestigden zich in specifieke gebieden: de Duitsers in het Nelsonsdistrict, de Fransen in Akaroa, Scandinaviërs in Dannevirke en Dalmatiërs in de Kauri. Ook Nederlanders maakten deel uit van de Europeanen die zich vanaf de jaren veertig van de negentiende eeuw in Nieuw-Zeeland vestigden. Zij waren over het hele land verspreid. Hoeveel Nederlanders in die periode aankwamen, is onbekend.

Nieuw-Zeelands immigratiebeleid vóór de Tweede Wereldoorlog

Vanaf de jaren twintig van de twintigste eeuw werd Nieuw-Zeeland geconfronteerd met een slinkende Europese bevolking. De mogelijkheid van immigratie ter bevordering van sociale en economische vooruitgang werd besproken. Omdat er onvoldoende Britten waren om de overzeese gebieden van het imperium te bemensen, werd er bedacht om een beroep te doen op migranten uit andere plaatsen van de wereld voor zover ze van 'soortgelijke' afkomst waren.

Migratie na de Tweede Wereldoorlog

De Nederlandse migratie naar Nieuw-Zeeland kwam beide landen tegemoet. Na de Tweede Wereldoorlog zocht Den Haag naar een oplossing voor de hoge werkloosheid en het behuizingtekort dat door de geboortegolf nog groter was geworden. Vele jonge Nederlanders wilden emigreren. De eerste 81 Nederlanders die naar Nieuw-Zeeland emigreerden, betaalden hun reis op het schip de *Volendam* dat Rotterdam op 11 december 1948 verliet, dan ook zelf. Onder hen waren niet alleen gezinnen met baby's en kinderen maar ook ongehuwde boerenarbeiders die her en der het land werden ingezonden. Ze maakten een uitstekende indruk op hun werkgevers, zodat landbouwers en zuivelbedrijven om meer mannen vroegen. De Nederlandse landbouwattaché bood hiervoor Nederlandse soldaten aan die in Zuidoost-Azië gedemobiliseerd waren. Op 11 november 1949 landden in Auckland vijftig oud-militairen met weinig of geen ervaring in de landbouw. Ze hadden zelf voor hun overtocht betaald en waren waar nodig door de Nederlandse autoriteiten geholpen. Ook zij maakten een goede indruk.

324 Nederlanders werden in maart en april 1950 van Surabaya en Jakarta aan land gebracht. De meesten werden tewerkgesteld op boerderijen, sommigen in de industriële sector. Onder hen bevonden zich ook zeven vrouwen: stenografen, een verpleegster en een huisbediende. Na een Nieuw-Zeelands aanzoek voor timmerlieden, geschoolde krachten, boerenarbeiders en huisbedienden, gingen in juli 1950 uiteindelijk onderhandelingen van start in Den Haag. Het akkoord werd dat jaar op 16 oktober in Wellington ondertekend. Vervolgens begon het aantal migranten te stijgen tot een piek van 4575 in 1952. De meerderheid bestond uit mannen met een gemiddelde leeftijd van 25 jaar. Tegen 1968 was bijna de helft (± 24.000 immigranten) van alle personen die zich van buiten de Britse

Commonwealth in Nieuw-Zeeland kwamen vestigen, Nederlander. Zij werden geconfronteerd met de druk om zich aan te passen en hun Nederlandse geaardheid op te geven. Om dit te bewerkstelligen werden de nieuwe immigranten op last van de autoriteiten over heel het land verspreid. Sommige Nederlanders spraken daardoor hun taal niet meer. Anderen stonden erop hun Nederlandse origine levend te houden door deel te nemen aan Nederlandse clubs en jaarlijkse feesten als Sinterklaas te vieren.